

**CONTROLEPROTOCOL VOOR DE
ACCOUNTANTSCONTROLE
OP DE JAARREKENING 2020**

voerendaal

1. Inleiding

Bij besluit van 14 mei 2020 heeft de gemeenteraad aan RSM opdracht verstrekt de accountantscontrole voor de boekjaren 2020 t/m 2023, als bedoeld in art 213 Gemeentewet (GW), voor de gemeente Voerendaal uit te voeren. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet de gemeenteraad echter nog een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

Het controleprotocol is van toepassing op het verantwoordingsjaar 2020. In de afgelopen jaren zijn geen significante ontwikkelingen geweest die bijstelling van het controleprotocol noodzakelijk maakten.

Object van controle is de jaarrekening van de gemeente Voerendaal en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar zoals uitgeoefend door of namens het college.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Voerendaal. De raad kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1.2 Wettelijk kader

Art. 213 (GW) schrijft voor dat de gemeenteraad de accountant aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een accountantsverslag.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

De gemeenteraad heeft op 29 mei 2019 de verordening ex art. 213 GW (de Controleverordening) voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Voerendaal vastgesteld. Met dit controleprotocol inclusief het normenkader stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het komende controlejaar, zijnde 2020.

2. Uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art. 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 GW bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties (in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen);
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels, die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van art. 213 lid 6 GW evenals de meest recente Kadernota Rechtmatigheid, de adviezen van de Commissie BBV alsmede de NV-COS (Nadere voorschriften controle- en overige standaarden) uitgegeven door NBA, bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen".

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten, balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties, deelwaarnemingen (al dan niet statistisch) en extrapolaties.

In het Bado zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De minimeisen zijn:

	<i>Strekking controleverklaring:</i>			
<i>Goedkeuringstolerantie</i>	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	<i>Oordeel-onthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
<i>Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)</i>	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
<i>Onzekerheden in de controle (% van de lasten)</i>	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Naast bovenstaande kwantitatieve beoordeling zal de accountant ook altijd nog een meer kwalitatieve beoordeling hanteren: het zogenoemde “professional judgement” van de accountant met betrekking tot de weging van fouten en onzekerheden.

Op basis van de primaire begroting 2020 van de gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van maximaal € 265.029 en een totaal van onzekerheden van maximaal € 795.087 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Met name door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Naast de goedkeuringstoleranties wordt onderkend de rapporteringstolerantie. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreider accountantsverslag. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt.

Ten aanzien van de rapporteringstolerantie zal de accountant aan de raad gespecificeerd rapporteren over de geconstateerde fouten en onzekerheden die per programma dezelfde omvang hebben als de hiervoor genoemde percentages voor de goedkeuringstoleranties (fouten > 1% en onzekerheden > 3% van het budget per programma), echter alleen voor zover de afzonderlijke afwijkingen een absoluut bedrag van € 25.000 te boven gaan.

4. Begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheidscriteria

Onder rechtmatigheid wordt in het kader van de accountantscontrole verstaan dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen dat zij in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen.

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen de volgende rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

1. het begrotingscriterium;
2. het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium (M&O);
3. het voorwaardencriterium;
4. het calculatiecriterium;
5. het valueringscriterium;
6. het adresseringscriterium;
7. het volledigheidscriterium;
8. het aanvaardbaarheidscriterium;
9. het leveringscriterium en
10. het rechtmatigheidscriterium in het sociaal domein.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de criteria vier tot en met negen. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O);
- Het voorwaardencriterium;
- Het rechtmatigheidscriterium in het sociaal domein.

Het begrotingscriterium

Volgens de “Financiële beheersverordening gemeente Voerendaal” (ex art. 212 GW) mogen de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt te staan. Compensatie binnen hetzelfde programma is derhalve mogelijk.

Compensatie tussen de programma's onderling of dekking van een overschrijding via de algemene dekkingsmiddelen (zoals bedoeld in BBV art. 8 lid 5) zal door de raad moeten worden goedgekeurd en dient bij voorkeur in het boekjaar te worden goedgekeurd. Begrotingsoverschrijdingen die ná het boekjaar worden goedgekeurd zijn in beginsel namelijk onrechtmatig. Vallen deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid dan hoeven deze overschrijdingen niet te worden meegenomen in het oordeel van de accountant ten aanzien van rechtmatigheid.

Om te voorkomen dat bij de jaarrekening ongewenste discussies ontstaat over allerlei overschreden posten zal voor de navolgende situaties eventuele afwijkingen via vaststelling van de jaarrekening worden geaccordeerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de consequenties voor diverse soorten begrotingsoverschrijdingen zoals deze zijn opgenomen in bijlage 2.

Het betreft o.a. begrotingsafwijkingen die:

- per programma kleiner zijn dan € 25.000;
- het gevolg zijn van autonome ontwikkelingen;
- verplichte uitgaven betreffen;
- calamiteiten of volledig onvoorziene uitgaven betreffen;
- het gevolg zijn van een zogenaamde “open einde constructie” (zoals bijvoorbeeld de WMO);
- het gevolg zijn van mutaties in realisatie van de kostenverdeelstaat of
- gedekt worden door baten uit reserves die vallen onder het programma Bestuur en ondersteuning.

Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Gemeenten zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik moeten hebben. M&O-maatregelen zitten verankerd in de administratieve organisatie. Het college verantwoordt zich aan de hand van verrichte verbijzonderde interne controles op de naleving van M&O.

Het voorwaarden criterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- de omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- de heffings- en/of declaratiegrondslag;
- normbedragen (denk aan hoogte en duur);
- de bevoegdheden;
- het voeren van een administratie;
- het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken en
- aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.
- recht, hoogte en duur.

De raad is op gemeentelijk niveau kadersteller en wordt geacht de norm te stellen waaraan het college moet worden getoetst. Concreet betekent dit dat door de gemeenteraad

limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de gemeente relevante, voorwaarden de accountant moet toetsen.

Het rechtmatigheidscriterium in het sociaal domein

Zoals uit de meest recente kadernota rechtmatigheid op te maken valt, hebben gemeenten geen specifieke verantwoordingsplicht aan het Rijk over de (rechtmatige) besteding van de gelden op het gebied van WMO, Jeugd en participatie. De rechtmatige besteding van de gelden van de genoemde taken maken deel uit van de (horizontale) verantwoording aan de gemeenteraad door middel van de gemeentelijke jaarrekening en de accountantscontrole hierop. De kaders voor een rechtmatige besteding van de gelden binnen het sociale domein en de controle hierop is niet anders dan van andere wet- en regelgeving. Ten aanzien van de interne regelgeving geldt ook dat sec de bepalingen die betrekking hebben op het recht, de hoogte en de duur binnen de kaders vallen van de rechtmatigheidscontroles.

Daarnaast wordt vermeld dat ten aanzien van de juistheid en de volledigheid van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK door de wetgever is bepaald dat dit geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit omdat de gemeente de juistheid op persoonsniveau niet kan vaststellen doordat het CAK de eigen bijdrage conform de wet bepaalt. Dit valt derhalve buiten de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole van de accountant van de gemeente.

Tot slot wordt opgemerkt dat de fouten, die de Auditdienst van de Sociale Verzekeringsbank t.a.v. de persoonsgebonden budgetten (PGB's) heeft geconstateerd bij de verstrekking van deze budgetten, doorwerken in de strekking van de controleverklaring van de gemeente, tenzij de gemeente aanvullende controle/instrumenten heeft ingezet.

5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

1. De naleving van wettelijke kaders, zoals opgenomen in de kolom 'Wetgeving extern' van bijlage 1 van dit controleprotocol. Dit uitsluitend voor zover het de financiële rechtmatigheid c.q. directe financiële beheerhandelingen betreffen of kunnen betreffen.
2. de naleving van de volgende kaders:
 - de programmabegroting;
 - de Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
 - de Controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
 - de overige kaders zoals opgenomen in de kolom 'Regelgeving intern' van bijlage 1 van dit controleprotocol. Dit laatste uitsluitend voor zover deze directe financiële beheerhandelingen betreffen of kunnen betreffen.

De accountant ondersteunt de gemeenteraad in haar controlerende functie. De door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen in de wet- en regelgeving, bestaande uit externe wetgeving en gemeentelijke regelgeving. Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.

Financiële beheerhandelingen waarbij wet- en regelgeving opgenomen in het normenkader niet is nageleefd en waaruit financiële gevolgen voortkomen die de jaarrekening beïnvloeden, leiden tot fouten die meewegen voor het accountantsoordeel. Deze fouten worden gekwantificeerd door de uit regelgeving in het normenkader blijken mogelijke consequentie voor de betreffende jaarrekeningpost in geld uit te drukken. Zie ook bijlage 2 van dit protocol.

In het kader van het voorwaarden criterium zal dat beperkt blijven tot de bepalingen recht, hoogte en duur. Alleen daar waar aan de overige bepalingen direct financiële consequenties zijn verbonden en die dus indirect recht, hoogte of duur beïnvloeden, zal kwantificering aan de orde zijn. Het niet naleven van bepalingen in wet- en regelgeving die geen financiële consequenties voor de gemeente zullen hebben, zal geen invloed hebben op het accountantsoordeel.

6. Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur in een communicatiematrix vastgelegd. Uit oogpunt van doelmatigheid heeft het de voorkeur zoveel mogelijk gesprekken te combineren.

Overleg met:	Aantal per jaar:	Toelichting:
Portefeuillehouder Financiën en Financieel management	Ca. drie	Het financieel management is voor de accountant het eerste aanspreekpunt. Er zijn drie natuurlijke momenten: het pre-audit gesprek, de bespreking van de interim-controle en van de eindejaarscontrole. Daarnaast kan naar behoefte worden gekozen voor tussentijdse voortgangsgesprekken.
Afdelingen	PM	Binnen de afdelingen zal naar behoefte, in het kader van de controle, nader overleg van toepassing zijn met de hoofden en verantwoordelijken voor de relevante primaire processen.
College van burgemeester en wethouders, vaste raadscommissie of gemeenteraad	Minimaal één	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders, de vaste raadscommissie of de gemeenteraad. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat dit gemiddeld minimaal 1 keer per jaar is.
Auditcommissie (tevens met Griffier)	Minimaal twee	De auditcommissie bestaat uit afgevaardigden van diverse fracties die ambtelijk ondersteund worden. Tussen de accountant en de auditcommissie vindt minimaal 2 keer per jaar overleg plaats ten aanzien van de wettelijke controle, te weten voor dan wel tijdens de uitvoering van de interim-controle door de accountant en na afronding van de eindejaarscontrole.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden worden de volgende standaard rapportagemomenten onderkend:

Rapportage:	Tijdstip:	Inhoud:	Gericht aan:
Managementletter	De bevindingen die voortvloeien uit de interim controle worden in de managementletter opgenomen.	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen evenals overige van belang zijnde onderwerpen.	College (ter inzage voor de raad en overige leden van auditcommissie)
Accountantsverslag	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Wettelijk: de vraag of inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast worden resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringstoleranties weergegeven en de relatie tussen de controle tolerantie ingevolge controleverordening en de feitelijke bevindingen weergegeven.	Raad
Controleverklaring	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Het oordeel van de accountant van de gemeenteraad over de mate waarin de gemeenterekening een getrouw beeld geeft in overeenstemming met verslaggevingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Raad

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaarden criterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in onderdeel 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het accountantsverslag. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatievoorziening.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlage 1: Overzicht regelgeving (extern en intern) per programma

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Geldend voor alle taakvelden	Algemene Termijnenwet	Mandaatbesluit gemeente Voerendaal september 2019
	Grondwet	Wijziging Mandaatbesluit gemeente Voerendaal oktober 2019
	Burgerlijk Wetboek	Mandaatbesluit gemeente Voerendaal mei 2020 (college)
	Gemeentewet	Mandaatbesluit gemeente Voerendaal mei 2020 (burgemeester)
	Algemene wet bestuursrecht	Ondermandaatbesluit Directeur gemeente Voerendaal mei 2020
	Wet bestuurlijke lus	Onder-ondermandaatbesluit afdeling Maatschappelijke ontwikkeling gemeente Voerendaal mei 2020
	Jurisprudentie	Onder-ondermandaatbesluit afdeling Omgevingsontwikkeling gemeente Voerendaal mei 2020
	Besluit proceskosten bestuursrecht	Onder-ondermandaatbesluit Bedrijfsbureau gemeente Voerendaal mei 2020
	Wet dwangsom en beroep bij niet tijdige beslissing	Verordening elektronische kennisgeving gemeente Voerendaal
	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Besluit nadere eisen elektronisch berichtenverkeer gemeente Voerendaal
	Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	Klachtenverordening Gemeente Voerendaal
	Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming	Legesverordening 2020
	Nederlands en Internationaal Privaatrecht	Privacybeleid 2018-2021
	Wet op de Ondernemingsraden	Nota inkoopbeleid gemeente Voerendaal 2015
	Besluit accountantscontrole decentrale overheden	Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2020
	Aanbestedingswet 2012	Budgethoudersregeling 2015
	Europese aanbestedingsregels	Verordening werkgeverscommissie gemeente Voerendaal 2019
	Aanbestedingsbesluit:	Verordening werkgeverscommissie gemeente Voerendaal 2020
	- de Gids proportionaliteit	Delegatiebesluit werkgeverschap raad
	- ARW 2016	Arbeidsvoorwaardenregeling griffie gemeente Voerendaal
	- Model eigen verklaring	Werktijdenregeling gemeente Voerendaal 2018
	UAV 2012	Vakantieverlofregeling gemeente Voerendaal 2011
	Standaard RAW Bepalingen 2015	Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	STABU-Standaard 2012	Fietsregeling gemeente Voerendaal
	DNR 2011	Regeling maaltijdvergoeding
	Wet BIBOB	Geschenken-, attentie- en receptieregeling
	Ambtenarenwet	Regeling werkervarings- en vrijwilligersplek
	CAR-UWO	Raadsbesluit Tegemoetkoming ziektekostenverzekering raadsleden
	Algemene Wet inzake Rijksbelastingen	Vergoedingsregeling reis- en verblijfskosten 2017
	Sociale verzekeringswetten	Regeling generatiepact gemeente Voerendaal 2016-2019
	Reisbesluit binnenland	Financiële verordening 2017
	Arbeidsomstandighedenwet + uitvoeringsregelingen en voorschriften	Nota reserves en voorzieningen 2019
	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers	
	Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers	
	Circulaire 2020 (onkosten)vergoeding voor politieke ambtsdragers van gemeenten, Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties	
	Pensioenreglement ABP	
	Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties	
	Wet Normering Topinkomens	
	Evaluatiewet WNT	
	Wet op de loonbelasting	
	Wet Arbeid en Zorg	
	Wet gelijke behandeling voor mannen en vrouwen	
	Algemene wet gelijke behandeling	
	Wet gelijke behandeling op grond van handicap en chronische ziekte	
	Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	
	Wet flexibel werken	
	Arbeidstijdenwet	
	Arbeidstijdenbesluit	
	Wet arbeid vreemdelingen	
	Pensioenwet	
	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering	
	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen	
	Wet werk en zekerheid	
	Ziektewet	
	Werkloosheidswet	
	Wet Huis voor klokkenluiders	
	Verhaalswet ongevallen ambtenaren	
	Wet op de medische keuringen	
	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren	
	Ruddo	

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Wet Fido	
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Bestuur en ondersteuning	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	Aanwijzingsbesluit locaties aanplakborden verkiezingsposters
	Archiefbesluit 1995	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Archiefwet (1995)	Archiefverordening gemeente Voerendaal 2017
	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	Bouwverordening gemeente Voerendaal 2018
	Besluit burgerlijke Stand 1994	Besluit informatiebeheer gemeente Voerendaal 2019
	Besluit gegevensverstrekking gemeentelijke belastingheffing	Controleverordening 2019 gemeente Voerendaal
	Besluit gegevensverstrekking Wet waardering onroerende zaken	Delegatiebesluit gemeente Voerendaal 2004
	Besluit omgevingsrecht (Bor)	Financiële verordening 2017
	Besluit ruimtelijke ordening	Gedragscodes Gemeente Voerendaal (Regeling melden vermoeden misstand)
	BTW compensatiefonds	Gemeenschappelijke Regeling BsGW
	Burgerlijk Wetboek boek 1	Gemeenschappelijke Regeling Parkstad IT
	Burgerlijk Wetboek boek 5	Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg
	Geschillenregeling Waarderingskamer	Grondexploitatieverordening gemeente Voerendaal 1994
	Invorderingswet 1990	Inspraakverordening
	Legesbesluit akten burgerlijke stand	Legesverordening 2020
	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland	Nota Grondbeleid 2016
	Paspoortwet	Nota reserves en voorzieningen 2019
	Archiefregeling	Nota verbonden partijen gemeente Voerendaal 2012
	Regeling omgevingsrecht (Mor)	Notitie sturing & control verbonden partijen
	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers	Nota Weerstandsvormen en Risicobeheersing
	Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers	Planschadeverordening gemeente Voerendaal
	Circulaire 2020 (onkosten)vergoeding voor politieke ambtsdragers van gemeenten, Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties	Processtappen bij een vermoeden van integriteitsschending door politieke ambtsdragers
	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)	Regeling briefadres gemeente Voerendaal 2018
	Reglement Rijbewijzen	Regeling sociale veiligheid gemeente Voerendaal
	Ruddo	Reglement Burgerlijke Stand
	Uitvoeringsbesluiten Wet Waardering onroerende zaken	Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad
	Voorschrift vreemdelingen 2000	Verordening aansluitvoorwaarden huisaansluiting

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Voorschriften Waarderingskamer (besluiten en regelingen)	Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Voerendaal 2014
	Vreemdelingenbesluit 2000	Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie 2013
	Vreemdelingenwet 2000	Verordening hondenbelasting 2020
	Waterwet	Verordening intergemeentelijke Bezwaarschriftencommissie 2019
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Voerendaal
	Wet basisregistratie personen	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2020
	Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2008
	Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming	Verordening op de fractieondersteuning 2015 voor de gemeente Voerendaal
	Wet dualisering gemeente bestuur	Verordening op de Raadscommissies 2010, tweede wijziging
	Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido)	Verordening op de vertrouwenscommissie benoeming burgemeester 2014
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	Verordening vertrouwenscommissie herbenoeming burgemeester Voerendaal 2020 en klankbordgesprekken burgemeester
	Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOf)	Verordening op het burgerinitiatief
	Wet milieubeheer	Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
	Wet op de omzetbelasting	Verordening rioolheffing 2020
	Wet Openbaarheid van Bestuur	Welstandsnota Voerendaal (2013)
	Wet Revitalisering Generiek Toezicht	Delegatie- en mandaatbesluit gemeente Voerendaal - BsGW
	Wet ruimtelijke ordening	MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
	Wet verplicht schatkistbankieren	
	Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)	
	Woningwet	
	Verordening op systematische toezichtinformatie Limburg	
	Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie	
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Veiligheid	Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Drank- en horecawet	Beleidsplan openbare orde en veiligheid Voerendaal 2015
	Opiumwet	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg
	Wegenverkeerswet 1994	Kadernota Integrale Veiligheid SVBBL 2020-2023

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Wet Economische delicten	Handhavingsbeleid Toepassing wet Damocles en wet Victoria Voerendaal 2018
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	Beleidsregels wet Damocles en wet Victoria 2020
	Wet op de kansspelen	Legesverordening 2020
	Wet ruimtelijke ordening	Verordening binnentreden ter uitvoering noodverordeningen
	Wet Veiligheidsregio's	Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 27 maart 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 1 april 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 1 mei 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 13 mei 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 1 juni 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 1 juli 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 20 augustus 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 16 september 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 29 september 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 30 september 2020
		Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Zuid-Limburg van 14 oktober 2020
		Aanwijzingsbesluit tijdelijk / mobiel cameratoezicht Retersbeek 2020
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Verkeer, vervoer en waterstaat	Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Besluit wegslepen van voertuigen 5-7-2001	Bomenverordening 2012
	Regeling gehandicapten parkeerkaart	Inrittenbeleid 2011
	Regeling verkeerslichten	Legesverordening 2020
	Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	Nadere regels plaatsen voorwerpen op of aan de weg 2016
	Telecommunicatiewet	Telecommunicatieverordening 2018 gemeente Voerendaal

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens	Beheerplan Wegen Voerendaal 2020-2024
	Wegenverkeerswet 1994	MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
	Wegenwet	STRIP 1.1
	Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (WAHV)	
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	
	Wet geluidhinder	
	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION)	
	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	
	Wet milieubeheer	
	Wet personenvervoer 2000	
	Wet vervoer gevaarlijke stoffen	
	Wet wegvervoer goederen	
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Economie	Staatssteunregeling	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	Gemeenschappelijke Regeling BsGW
	Winkeltijdenwet	Delegatie- en mandaatbesluit gemeente Voerendaal - BsGW
	Warenwet	Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg
		Marktverordening gemeente Voerendaal 2003
		Verordening marktgelden 2020
		Verordening Toeristenbelasting 2020
		Winkeltijdenverordening 2017
		Visie Vrijtijdseconomie "bestemming Zuid-Limburg 2030"
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Onderwijs	Leerplichtwet	Algemene subsidieverordening Voerendaal 2019
	Regels inzake regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)	Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang gemeente Voerendaal 2018
	Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden	Beleidsregels leerlingenvervoer 2015
	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Nadere regels subsidieverlening Voerendaal 2019
	Wet op de expertisecentra	Verordening Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen gemeente Voerendaal
	Wet op het primair onderwijs	Verordening leerlingenvervoer gemeente Voerendaal 2015
	Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Voerendaal
	Wet Passend Onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Voerendaal 2007
		Verordening Wet Kinderopvang gemeente Voerendaal

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
		MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Sport, cultuur en recreatie	Besluit instelling gebiedscommissies plattelandontwikkeling Limburg	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen	Algemene subsidieverordening Voerendaal 2019
	Bibliotheekwet (WSOB, 2015)	Beleidskader instandhouding kerkgebouwen
	Wet natuurbescherming 2017	Bomenverordening 2012
	Drinkwaterbesluit	Erfgoedverordening Voerendaal 2012
	Erfgoedwet	Gemeenschappelijke Regeling BsGW
	Mediawet	Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis
	Nadere subsidieregels sport 2020	Handhavingsbeleid omgevingsrecht en Drank- en Horecawet 2015-2018
	Norm NEN 3140	Beleidsplan VTH-taken in de fysiek omgeving 2017-2020
	Provinciewet	Nadere regels subsidieverlening Voerendaal 2019
	Sportbesluit	MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
	Wegenverkeerswet 1994	
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	
	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden	
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Sociaal Domein	Besluit bijstandverlening zelfstandigen	Afstemmingsverordening 2016
	Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen	Algemene subsidieverordening Voerendaal 2019
	Besluit maatschappelijke ondersteuning	Beleidsplan Jeugd Zuid-Limburg 2019-2022
	Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin	Nadere regels Wmo gemeente Voerendaal 2019
	Huisvestingswet	Bestuursovereenkomst subsidiëring regionale organisaties informele steun Parkstad
	loaw	Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg Regio Zuid-Limburg
	loaz	Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
	Jeugdwet	Gemeenschappelijke regeling van Kompas, Gemeentelijk collectief voor werk, inkomen & zorg
	Overeenkomst inzake uitvoering Wsw	Gemeenschappelijke Regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP Parkstad)
	Participatiewet	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Tijdelijke regeling CJG	Gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP)
	Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg	Handhavingsverordening 2015
	Uitvoeringsbesluit WMO 2015	Kwijtscheldingsverordening 2020
	Waterwet	Delegatie- en mandaatbesluit gemeente Voerendaal - BsGW
	Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving	Nadere regels subsidieverlening Voerendaal 2019
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020
	Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	Nadere regels WMO opvang en beschermd wonen gemeente Voerendaal 2017
	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Participatieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2018
	Wet inburgering	Preventie- en Handhavingsplan Jeugd, Alcohol & Omgeving gemeente Voerendaal 2015-2018
	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Protocol indicatieadvisering hulp bij het huishouden gemeente Voerendaal 2018
	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	Uitvoeringsprogramma Sociaal domein 2020-2022
	Wet milieubeheer	Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemeente Voerendaal
	Wet Passend Onderwijs	Verordening burger en cliëntenparticipatie gemeente Voerendaal
	Wet publieke gezondheid	Verordening Cliëntenparticipatie Kompas 2017
	Besluit publieke gezondheid	Verordening cliëntenparticipatie Wsw-beleid
	Wet sociale werkvoorziening	Verordening individuele inkomenstoeslag 2015
	Wet SUWI	Verordening Individuele studietoelage 2015
	Wet SUWI	Verordening jeugdhulp Voerendaal 2020
		Verordening Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen gemeente Voerendaal
		Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Voerendaal 2018
		Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Voerendaal 2020
		Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken wet sociale werkvoorziening gemeente Voerendaal

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
		Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015
		Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015
		Verordening Werkleeraanbod Wet investeren in jongeren
		Verordening Wet inburgering gemeente Voerendaal
		Verordening Wet Kinderopvang gemeente Voerendaal
		Beleidsplan 2020-2023 gemeentelijke schuldhelpverlening
		Regiovisie GIA Zuid-Limburg Aanpak geweld in afhankelijkheid 2019-2022 (Geweld hoort nergens thuis)
		MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Volksgezondheid en milieu	Activiteitenbesluit milieubeheer	Afvalstoffenverordening Voerendaal 2018
	Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden in verband met het niet toestaan van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Besluit omgevingsrecht (Bor)	Algemene subsidieverordening Voerendaal 2019
	Besluit op de lijkbezorging	Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats gemeente Voerendaal 2004
	Gezondheids- en welzijnswet voor dieren	Beleidsregels toekenning inzamelmiddelen huishoudelijk restafval
	Regeling omgevingsrecht (Mor)	Deconstructieverordening gemeente Voerendaal
	Wegenverkeerswet 1994	Gemeenschappelijke Regeling BsGW
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Delegatie- en mandaatbesluit gemeente Voerendaal - BsGW
	Wet bodembescherming	Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg
	Wet geluidhinder	Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	Gemeenschappelijke Regeling RUD Zuid-Limburg (na 2e wijziging)
	Wet geurhinder en veehouderij	Nadere regels subsidieverlening Voerendaal 2019
	Wet inzake de luchtverontreiniging	Regels voor de graven, asbezorging en gedenkplaatsen
	Wet milieubeheer	Nota gezondheidsbeleid Zuid-Limburg 2020-2023 "Zuid springt eruit"
	Wet Mulder	Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Voerendaal 2018

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Wet op de lijkbezorging	Uitvoeringsbesluit/Reglement voor de algemene begraafplaats gemeente Voerendaal 2006
	Waterwet	Verordening aansluitvoorwaarden huisaansluiting
		Verordening afvalstoffenheffing 2020
		Verordening geurhinder en veehouderij Voerendaal 2011
		Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Voerendaal
		Verordening lijkbezorgingsrechten 2020
		Verordening rioolheffing 2020
		Verordening Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2019-2022
		Watertakenplan Voerendaal 2020-2024
		MOP gemeentelijk vastgoed 2017-2026 (actualisatie)
Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Belemmeringenwet privaatrecht	Algemene plaatselijke verordening 2018 Voerendaal
	Besluit omgevingsrecht (Bor)	Algemene subsidieverordening Voerendaal 2019
	Besluit ruimtelijke ordening	Beleidsregel tijdelijke versoepeling compensatiesystematiek Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
	Bouwbesluit 2012	Bomenverordening 2012
	Besluit bodemkwaliteit	Bouwverordening gemeente Voerendaal 2018
	Crisis en herstelwet	Erfgoedverordening Voerendaal 2012
	Erfgoedwet	Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis
	Faillissementswet	Grondexploitatieverordening gemeente Voerendaal 1994
	Wet natuurbescherming	Legesverordening 2020
	Huisvestingswet	Nadere regels subsidieverlening Voerendaal 2019
	Wet op de huurtoeslag	Nota Grondbeleid 2016
	Kadasterwet	Planschadeverordening gemeente Voerendaal
	Leegstandswet	Subsidierегeling levensloopbestendig maken van woningen
	Mijnbouwwet	Subsidierегeling levensloopbestendig maken van woningen 2020
	Erfgoedwet	Verordening naamgeving en nummering (Adressen) gemeente Voerendaal 2012
	Onteiningswet	Verordening Startersleningen Voerendaal 2013
	Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Verordening Startersleningen Voerendaal 2020

Controleprotocol 2020

Programma	Wet- en regelgeving extern	Regelgeving intern
	Regeling omgevingsrecht (Mor)	Verordening Zonnepanelenproject Parkstad - Gemeente Voerendaal 2016
	Tracéwet	Welstandsnota Voerendaal
	Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte + Besluit HW	Wijzigingsverordening Zonnepanelenproject 2e tranche gemeente Voerendaal
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Businessplan WoonWijzerWinkel d.d. 13-11-2019
	Wet Basisregistratie adressen gebouwen	Beleidsregel financiële compensatie kleine woningbouwinitiatieven 2016
	Wet bevordering eigen woningbezit	Beleidsregel Financiële Compensatie voor Kleine Woningbouwinitiatieven 2019 - incl. de Onttrekkingsvoorwaarden vanuit het Sloopfonds
	Wet bodembescherming	
	Wet Gemeenschappelijke Regeling	
	Wet geurhinder en veehouderij	
	Wet revitalisering generiek toezicht / Eerstelijns Inspectie Provincie	
	Wet ruimtelijke ordening	
	Wet Voorkeursrecht Gemeenten	
	Woningwet	
	Notitie Tijdelijke woningen	
	Notitie Omzetten Bedrijfswoning naar Burgerwoning	
	Notitie Tiny House als Permanente Woning	
	Notitie Compenseren bij Toevoegen Bedrijfswoning	
	Aangepaste Definitie voor Zorgwoningen	

Bijlage 2: Typen begrotingsoverschrijdingen

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant <u>ondubbelzinnig vaststelt</u> dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X **)	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X **)	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen		X
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. – geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar – geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. – jaar van investeren – afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

**) Voor dit type begrotingsoverschrijdingen doet de Commissie BBV aan gemeenteraden de aanbeveling om regels vast te leggen over de vraag of de accountant deze moet meewegen in zijn oordeel. Deze kostenoverschrijdingen zijn strikt formeel onrechtmatig. Er zijn echter verschillende situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid zijn gebleven. In overeenstemming met het Bado is het dan niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijding betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven. Voorwaarde is wel dat deze kostenoverschrijdingen dan goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen, waarvan het college in de jaarrekening aan moet geven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. Wanneer de raad wel nadere regels stelt, gelden uiteraard deze nadere regels als norm voor "passend in het beleid".

Tenslotte zijn er nog de budgetafwijkingen welke weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven, maar waarbij zeer duidelijk is dat aanzienlijk minder prestaties zijn geleverd c.q. activiteiten zijn ontplooid dan in de financiële begroting specifiek als doelstelling was aangegeven en welke niet in de jaarrekening zijn toegelicht vormen een aparte categorie "begrotingsoverschrijdingen". Indien de accountant dit waarneemt heeft dit geen gevolgen voor de strekking van de controleverklaring. Wel zal de accountant deze waarnemingen opnemen in zijn verslag van bevindingen. Voor een nadere/ meer uitgebreide uitwerking van het begrotingscriterium wordt verwezen naar de Commissie BBV website (www.commissiebbv.nl).